

Politieverordening veiligheidsmaatregelen bij het gebruik van occasionele installaties met vloeibaar gemaakte petroleumgassen, aardgas en/of elektriciteit, en bij het gebruik van terrasverwarmers

Deel 1: Toepassingsgebied en begrippen

Deze verordening is van toepassing op volgende installaties gebruikt in publiek toegankelijke plaatsen:

- occasionele installaties met gas en/of elektriciteit
- terrasverwarmers.

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

Occasionele installaties

- tijdelijke installaties met gas en/of elektriciteit die ten hoogste 6 maanden op eenzelfde plaats gevestigd blijven
- voorbeelden (niet limitatieve opsomming)
kip aan 't spit, pannenkoekenkraam, pittakraam, hamburgerkraam, marktwagen, tijdelijke keukens, enz.

Terrasverwarmers:

Vast gemonteerde en/of tijdelijk opgestelde verwarmingstoestellen die bedoeld zijn om de buitenlucht op te warmen (zoals warmtestralers, infraroodstralers, patioheaters, ...) en ongeacht of deze op elektriciteit, aardgas of vloeibaar gemaakte petroleumgassen werken.

Batterij van gasflessen

Twee of meer gasflessen of ten minste twee groepen van gasflessen die onderling verbonden zijn

Binnenleiding

De leidingen die de uitlaat van de dienstkraan verbinden met de ingang van het (de) verbruikstoestel(en)

DN

Symbool voor nominale diameter uitgedrukt in mm.

Eerste ontspanner

Verlagen van de uitgangsdruk van het opslagrecipiënt door middel van een drukregelaar (ontspanner) die de druk van de gasfles of de flessenbatterij in één bewerking reduceert naar de nominale werkdruk van het verbruikstoestel (zoals op de kenplaat vermeld door de fabrikant)

Gasfles

Recipiënt voorzien van een dienstkraan en bestemd om vloeibaar gemaakt petroleumgas te bevatten

Gasinstallatie

Het geheel van de binnenleiding en de aangesloten verbruikstoestellen inbegrepen de voorzieningen die nodig zijn voor een goede en veilige werking van deze toestellen, met name de toevoer van de verbrandingslucht, de ventilatie en de afvoer van de verbrandingsproducten

Hoogste werkdruk (MOP-Maximum Operating Pressure)

Hoogste druk in een leiding geëxploiteerd overeenkomstig de wettelijke bepaling.

Knelfitting en toebehoren

Fitting of toebehoren waarbij de verbinding verwezenlijkt wordt door het samendrukken van een metalen knelring op de buitenwand van de buis bij middel van een aangepaste losse moer.

Leidingen

Het geheel van buizen en toebehoren. De toebehoren omvatten de verbindingen, de kranen, de drukregelaars en de controletoeestellen.

LPG

Engelse letterwoord voor "liquefied petroleum gas", vloeibaar gemaakt petroleumgas.

Omschakelaar

Al dan niet automatisch werkende inrichting die de koppeling toelaat bij het gebruik van meerdere gasflessen en daarbij de omschakeling van de gastoevoer mogelijk maakt van de ene naar de andere fles of flessenbatterij.

Ontspannen gas

Gas waarvan de max. druk na ontspanning 5 bar is.

Ontspanning

Bij middel van een drukregelaar verlagen van de inlaatdruk naar een begrensde uitlaatdruk.

Persfitting en toebehoren

Fitting of toebehoren in koper uitgerust met een elastomeren o-ring die op een niet demonteerbare wijze op de buitenwand van de koperen buis samengedrukt wordt.

Sectionneerkraan

Kraan die toelaat een gedeelte van de installatie af te zonderen.

Stopkraan

Kraan van de installatie, die onmiddellijk voor een verbruikstoestel geplaatst is.

Tweede ontspanning

Verlagen van de uitgangsdruk van de 1ste drukregelaar naar de werkdruk van de verbruikstoestellen door middel van een drukregelaar die de uitgangsdruk van de 1ste drukregelaar reduceert naar de werkdruk van de verbruikstoestellen.

Verbruikstoestel

Met gas gevoed toestel dat op de binnenleiding is aangesloten.

De toestellen worden gerangschikt

- in typen, volgens de uitvoering van de afvoer van de verbrandingsproducten en de verbrandingsluchttoevoer
- in categorieën volgens het (de) gebruikte gas(sen)

Type R_{HT}- weerstand tegen hoge temperatuur

Het in staat zijn van een leidingonderdeel, toestel of verbinding om bij blootstelling aan een thermisch programma, zijn dichtheid te behouden.

Deel 2: Veiligheidsvoorschriften voor installaties op basis van elektriciteit.**1. Algemeen**

- 1.1 De volledige elektrische installatie met al zijn verbruikers moet voldoen aan de algemene bepalingen en richtlijnen opgenomen in het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI).

- 1.2 De volledige elektrische installatie moet gekeurd worden door een Externe Dienst voor Technische Controle (EDTC) en dit volgens de periodiciteit opgenomen in het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI).
Met uitzondering van één tijdelijke installatie welke aangesloten wordt op een huishoudelijke installatie door middel van een verlengsnoer met maximale lengte van 50 meter op één stopcontact. Deze huishoudelijke installatie moet beveiligd zijn door een automatische differentieelschakelaar van maximum 300mA Ampère én een zekering van maximum 16 Ampère of een automaat van 20 Ampère. Deze tijdelijke installatie moet niet gekeurd worden door een EDTC.
- 1.3 De inplanting van de warmte -en/of verlichtingsbronnen moet zodanig zijn dat geen brandgevaar kan ontstaan. De verlichtingseenheden mogen niet met papier -of ander brandbaar materiaal worden omwikkeld.
- 1.4 De elektrische bekabeling moet op degelijke wijze worden geïsoleerd en mag enkel aan kramen, tenten, woonwagens of andere voertuigen en constructies worden bevestigd door middel van isolerend en onbrandbaar materiaal.
- 1.5 Een positief keuringsverslag van EDTC moet overgemaakt worden aan de Brandweer Gent, Openbare Veiligheid, voor de ingebruikname van de volledige installatie en zijn gebruikers.
- 1.6 Eventueel voorkomende bemerkingen moeten weggewerkt worden voor de ingebruikname van de volledige installatie en zijn gebruikers.

Deel 3: Veiligheidsvoorschriften voor installaties op basis van vloeibaar gemaakte petroleumgassen en aardgas.

3.1. Algemeen

- 3.1.1 De normen NBN D 51-003, NBN D 51-004 (voor aardgas) en NBN D 51-006 (voor LPG) blijven onverminderd van toepassing.
- 3.1.2 Het is verboden een verbruikstoestel te voeden vanuit een recipiënt dat ook gebruikt wordt voor het aandrijven van een motor.
- 3.1.3 De installatie dient voor de 1ste ingebruikstelling en daarna jaarlijks gecontroleerd te worden door een EDTC op dichtheid en conformiteit met de geldende normen.
Een positief keuringsverslag moet overgemaakt worden aan de Brandweerdienst Gent – Openbare Veiligheid.
- 3.1.4 Ieder verbruikstoestel moet:
 - een CE-markering bezitten
 - bestemd zijn voor België
 - ontworpen zijn voor de gassen van de 2de (aardgassen) of 3de familie (vloeibaar gemaakte petroleumgassen)
 - geschikt zijn voor de aanwezige toevoer van verbrandingslucht en geschikt zijn voor het aanwezige afvoerkanaal voor de verbrandingsproducten
- 3.1.5 Eventueel voorkomende inbreuken moeten weggewerkt worden voor de ingebruikname van de installatie.
- 3.1.6 De installatie moet door een vakbekwaam persoon worden uitgevoerd.

3.2 Vloeibaar gemaakte petroleumgassen (butaan, propaan, LPG-gassen)

3.2.1 Gasflessen

- Volle flessen moeten voorzien zijn van een zegel, die geplaatst is aan de uitgang van de kraan en die identificeerbaar is door de vermelding van de code van het vulcentrum dat de vulling heeft verzekerd.
- Elke fles moet geëtiketteerd zijn. Op het etiket dient de naam van de verdeler te staan, de hoeveelheid gas en de benaming van het gas.

- De datum van de laatste fleskeuring dient aanwezig te zijn op de gasfles (afhankelijk van het type is dit 10 of 15 jaarlijks).

3.2.2 Opslag van gasflessen

- De recipiënten moeten in open lucht worden geplaatst. Zij mogen evenwel in een daartoe voorziene "afgesloten" ruimte worden geplaatst (vb. marktkraam, technische ruimte) indien er een onderverluchting is voorzien over 2 % van de oppervlakte van de bodem met een minimum van 100 cm².
- De recipiënten moeten opgeslagen worden in een gasflessenkast voor buitenopstelling van gasflessen. Zo worden de flessen fysisch en visueel afgesloten van het publiek.
- De recipiënten moeten door het gebruik van een gasflessenkast beschut zijn tegen de inwerking van de zonnestralen of de inwerking van iedere andere warmtebron.
- De recipiënten moeten "staande" gestockeerd worden. Voldoende voorzorgsmaatregelen tegen omkantelen moeten worden genomen.
- De lege flessen moeten fysisch gescheiden worden van de volle flessen.
- Enkel de daghoeveelheid van maximum 130 kg gas mag aanwezig zijn in de inrichting, met uitzondering van de vaste LPG-installaties.
- De lege recipiënten mogen maximaal 24 uur in de inrichting gestockeerd worden.
- De recipiënten mogen niet geworpen of hardhandig gehanteerd worden.
- Na het gebruik en vóór alle vervoer, moeten alle recipiënten (ook de lege) luchtdicht gesloten worden.
- De recipiënten dienen op minstens 3 meter afstand te staan van kelderopeningen, rioolmonden en andere lager gelegen delen zodanig dat ontsnapte gassen zich niet kunnen verzamelen.
- De recipiënten en zijn verbruikers moeten op minimum 4 meter staan van de beglaasde gevel(s) van de omliggende gebouwen.

3.2.3 Vullen van recipiënten

- Het vullen van verplaatsbare recipiënten met een inhoudsvermogen van minder dan 300 liter mag alleen gebeuren in inrichtingen speciaal ontworpen en uitgerust voor deze activiteit.
- Verplaatsbare recipiënten, tankwagens inbegrepen, mogen niet aangewend worden voor het vullen met vloeibaar handelspropan, vloeibaar handelsbutaan of LPG, van om het even welk recipiënt met een inhoudsvermogen dat groter is dan 1 liter en kleiner dan 300 liter.

3.2.4 Ontspanner

- De ontspanner moet geschikt zijn voor het aangewende gas.
- Het is verboden een ontspanner te verwarmen door middel van een vlam.
- De eerste ontspanner bevindt zich steeds op het gasrecipiënt. (uitzondering: batterij-installaties cfr 3.2.6)
- Bij gebruik van meerdere verbruikstoestellen moet er een tweede ontspanning gebeuren, ofwel een tweede ontspanner voor ieder verbruikstoestel, ofwel een algemene ontspanner vooraf gegaan door een afsluitkraan.

3.2.5 Gasleidingen

3.2.5.1 Algemeen voor ontspannen gas

- Vaste leidingen in staal of koper
Volgende verbindingen zijn toegelaten:
 - a) gelaste verbindingen voor stalen leidingen
 - b) geschroefde verbindingen voor stalen leidingen met dichtingsmateriaal
 - c) drielidige koppeling met conische sluiting
 - d) hardsolderen (smeltpunt > 450 °C) voor koperen leidingen
 - e) knelfittingen voor koper tot Ø 28 mm

f) persfittings voor koper tot Ø 28 mm (Ø 28 mm, dikte buis 1,5 mm)
De verbindingen moeten aangepast zijn aan de leidingen.

- Metalen slangen R_{HT} (bestand tegen 670 °C) en maximum lengte 2 m
Afwijkingen
Voor bv. beurzen, kramen, gebruik van gasrecipiënten in open lucht –
Langere metalen slangen type R_{HT} (bestand tegen 670 °C) toegelaten mits aflevering van een conformiteitsattest van de fabrikant.
- De leidingen moeten zoveel mogelijk zichtbaar geplaatst worden.
- Enkel hardsoldeer- en lasverbindingen mogen ingewerkt worden.
- De leidingen en toebehoren moeten gemaakt zijn volgens een code van de goede praktijk.

3.2.5.2 Algemeen voor niet-ontspannen gas (vb. gasflessenbatterij)

- Naadloze stalen buizen, koperen buizen of flexibels speciaal voor niet ontspannen gas (= hoge druk – fabrieksklaar)
- Knelfittings en persfittings zijn niet toegelaten voor niet-ontspannen gas

3.2.5.3 Aansluiten van de toestellen (ontspannen gas)

- metalen slangen R_{HT}
- elastomeren slangen, lengte maximum 2 m, type ontspannen gas
 - deze elastomeren slangen zijn om de 5 jaar te vervangen
 - spanbanden van het geschikte type zijn toegelaten voor de verbindingen
- de leiding moet uit één ononderbroken stuk bestaan

3.2.6 Afsluiters

- Voor ieder verbruikstoestel moet er een stopkraan staan, die gemakkelijk bereikbaar is.
- Bij een batterij-installatie moet een afsluiter of omschakelaar voor de eerste ontspanner geplaatst worden. Hierdoor worden de leidingen niet geledigd bij het vervangen van een lege fles door een volle fles.

3.3 Aardgas

3.3.1 Verbindingen en hulpstukken

- Volgende verbindingen zijn toegelaten:
 - a) gelaste verbindingen voor stalen leidingen
 - b) geschroefde verbindingen voor stalen leidingen met dichtingsmateriaal
 - c) drielijge koppeling met conische sluiting
 - d) hardsolderen (smeltpunt > 450 °C) voor koperen leidingen
 - e) knelfittings voor koper tot Ø 28 mm
 - f) persfittings voor koper tot Ø 28 mm (Ø 28 mm, dikte buis 1,5 mm)
- De verbindingen moeten aangepast zijn aan de leidingen
- Hulpstukken moeten van het type R_{HT} (bestand tegen 670°C) zijn.

3.3.2 Leidingen

- De leidingen voor vaste installaties moeten vervaardigd zijn uit staal of koper.
- De leidingen moeten zoveel mogelijk zichtbaar geplaatst worden.
- Enkel hardsoldeer- en lasverbindingen mogen ingewerkt worden
- Bij de aftakking van de vaste installatie naar een occasioneel verbruikstoestel moet een sectioneerkraan worden geplaatst.

3.3.3 Aansluiting verbruikstoestel

- Voor ieder verbruikstoestel moet een stopkraan geplaatst zijn die gemakkelijk bereikbaar is.
- De aansluiting moet gebeuren met vaste leidingen, metalen slang R_{HT} lengte maximum 2 m of elastomeren slang lengte maximum 2 m met KVBGmarkering met 2 losse wartelmoeren.

Deel 4: Terrasverwarmers

Onverminderd de bepalingen in deel 2 en 3 hierboven, moeten terrasverwarmers voldoen aan volgende bepalingen:

4.1. Plaatsingsvoorschriften voor terrasverwarmers:

- 4.1.1. Terrasverwarmers moeten geplaatst worden op plaatsen waar de aangrenzende materialen op vlak van brandreactie minstens beantwoorden aan de brandklasse A2 of M2 (of een gelijkwaardige Europese brandklasse). Het is verboden om materialen die niet voldoen aan voormelde brandklasse in de onmiddellijke omgeving van terrasverwarmers te plaatsen.
- 4.1.2. De plaatsing van terrasverwarmers mag de evacuatie niet bemoeilijken. Kabels dienen zo aangebracht te worden dat struikelgevaar vermeden wordt. Losstaande terrasverwarmers moeten zo geplaatst worden dat kantelgevaar wordt vermeden. Losstaande terrasverwarmers moeten op een stabiele ondergrond en uit de wind geplaatst worden.
- 4.1.3. De verwarmingselementen van terrasverwarmers moeten onbereikbaar zijn voor het publiek.
- 4.1.4. Toestellen op wielen moeten voorzien zijn van een blokkeringsysteem voor de wielen.

4.2. Voorschriften voor terrasverwarmers op aardgas en vloeibare petroleumgassen

- 4.2.1. Deze toestellen moeten voorzien zijn van:
 - een goed zichtbare gasafsluitkraan binnen handbereik,
 - een vlambeveiliging, waarbij de gastoevoer naar de branders automatisch wordt afgesloten van zodra de vlam uitgaat,
 - en een omvalbeveiliging, waarbij de gastoevoer automatisch wordt afgesloten wanneer het toestel omvalt.
- 4.2.2. De gaskraan moet uitgerust zijn van een "laagstand"-ontsteker, waardoor het toestel enkel kan aangezet worden bij laagstand, d.i. een stand waarbij de gastoevoer niet volledig open staat.
- 4.2.3. Terrasverwarmers mogen niet uitgerust zijn met voorzieningen die toelaten om de fabrieksinstellingen (bijv. de gas/luchtverhouding) te wijzigen.

Deel 5: Sancties

Bij elke inbreuk welk een acuut gevaar betekent voor de openbare veiligheid, wordt een tijdelijk verbod tot ingebruikname van de occasionele installatie tot het moment van hercontrole bevolen.

Om de tijdelijke sluiting op te heffen, dient bij deze hercontrole aan alle voorwaarden opgenomen in de politieverordening voldaan te zijn, hetgeen wordt vermeld in een positief evaluatieverslag.